

НФаУ

**РОБОЧИЙ ЗОШИТ
ІЗ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
З АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ
ПРИКЛАД**

Exercitati optimus est magister

Практика — найкращий вчитель

**РОБОЧИЙ ЗОШИТ
ІЗ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ
З АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ**

студента _____ курсу _____ групи
Національного фармацевтичного університету

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

Місце виробничої практики: _____

(номер аптеки, адреса, телефон)

Термін виробничої практики

з «_____» _____ 20 ____ р.

по «_____» _____ 20 ____ р.

Керівник виробничої практики від аптеки _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник виробничої практики від кафедри _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

З М І С Т

Зміст виробничої практики	5
Графік розподілу робочого часу студ.	5
Знайомство з виробничими приміщеннями аптеки; зберіганням лікарських препаратів та субстанцій; санітарно-протиепідемічним режимом аптеки; отриманням води очищеної.....	6
Завдання 1. Ознайомтесь з виробничими приміщеннями аптеки та наведіть їх коротку характеристику	6
Завдання 2. Ознайомтесь з організацією зберігання лікарських препаратів та субстанцій в аптеці.....	7
Завдання 3. Ознайомтесь з санітарно-протиепідемічним режимом аптеки.....	8
Завдання 4. Засвойте методи отримання води очищеної, умови зберігання та контролю її якості.....	9
Приготування різних лікарських форм за рецептами лікарів і вимогами лікувально-профілактичних установ	12
Завдання 1. Ознайомтесь та вивчіть основні положення нормативної документації, що регламентує виготовлення екстемпоральних лікарських препаратів.....	12
Завдання 2. Приготуйте лікарські препарати за рецептами лікарів та/або вимогами лікувально-профілактичних установ та внесіть відповідні записи у робочий журнал.....	12
Завдання 3. Перерахуйте засоби малої механізації, які були використані Вами протягом виробничої практики при виготовленні екстемпоральних лікарських препаратів за рецептами лікарів та/або вимогами лікувально-профілактичних установ.....	24
Завдання 4. Наведіть зразки етикеток для оформлення	

екстемпоральних лікарських препаратів виготовлених протягом виробничої	24
практики.....	
Приготування внутрішньоаптечних заготовок (концентрованих розчинів, напівфабрикатів тощо)	25
Завдання 1. Дайте визначення внутрішньоаптечної заготовки і вказіть Наказ, який регламентує номенклатуру і приготування внутрішньоаптечних заготовок у виробничій аптеці (відділі)	25
Завдання 2. Ознайомтесь з номенклатурою внутрішньоап- течних заготовок аптеки.....	26
Завдання 3. Ознайомтесь з журналом обліку лабораторних та фасувальних робіт.....	26
Завдання 4. Приготуйте внутрішньоаптечні заготовки та внесіть відповідні записи у робочий журнал.....	26

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Модуль 1. Змістовий модуль 1 Знайомство з виробничими приміщеннями аптеки. Приготування нестерильних і стерильних лікарських препаратів та внутрішньо аптечних заготовок.

ГРАФІК РОЗПОДІЛУ РОБОЧОГО ЧАСУ СТУДЕНТІВ

Зміст роботи	Кількість днів
Знайомство з виробничими приміщеннями аптеки. Проходження інструктажу з охорони праці та техніки безпеки, дотриманню фармацевтичного порядку.	1
Засвоєння методів отримання води очищеної	1
Приготування лікарських форм за рецептами (вимогами), зокрема :	
• твердих (порошків)	2
• рідких (розчинів низькомолекулярних і високомолекулярних сполук, колоїдних розчинів, суспензій, емульсій, водних витягів із лікарської рослинної сировини, лініментів)	4
• м'яких (мазей, супозиторіїв)	4
• що асептично готуються (ін'єкцій, очних, препаратів із антибіотиками та ін.)	2
Приготування внутрішньоаптечних заготовок (концентрованих розчинів, напівфабрикатів, заготовок для очних крапель, мазей і ін.); вивчення умов зберігання лікарських засобів	1
Разом :	15

Приготування різних лікарських форм за рецептами лікарів і вимогами лікувально-профілактичних установ	12 днів

Завдання 1. Ознайомтесь та вивчіть основні положення нормативної документації, що регламентує виготовлення екстемпоральних лікарських препаратів

Нормативна документація, що регламентує виготовлення екстемпоральних лікарських препаратів (накази, статті ДФУ, нормативні документи) : **приклад**

1. Про затвердження правил виробництва (виготовлення) лікарських засобів в умовах аптеки : Наказ МОЗ України від 17.10.2012 № 812 // Офіційний вісник України від 23.11.2012 № 87.
2. Про затвердження порядку обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів в державних і комунальних закладах охорони здоров'я України: наказ МОЗ України від 18.12.1997 № 356, зареєстрованого в Мін'юсті України 03.02.1998 за № 67/250
4. _____
5. _____

Завдання 2. Приготуйте лікарські препарати за рецептами лікарів та/або вимогами лікувально-профілактичних установ та внесіть відповідні записи у робочий журнал

ВВ! Кожного дня до робочого журналу потрібно вносити по 1 рецептурному пропису у таблицю, що наведена нижче. Рецепт необхідно виписувати латинською мовою і оформляти згідно наказу МОЗ України від 19.07.2005 р. № 360.

*Назва закладу (штамп закладу) Код закладу за ЗКУД Код закладу за ЗКПО Медична документація Ф-1 РЕЦЕПТ (дорослий, дитячий – потрібне підкреслити) За повну вартість Безоплатно Оплата 50 % Прізвище, ім'я та по батькові, вік хворого _____ Адреса хворого або номер медичної карти амбулаторного хворого _____ Прізвище, ім'я та по батькові лікаря _____ Rp.: Codeini phosphatis 0,01 Camphorae 0,05 Natrii hydrocarbonatis 0,2 Misce, fiat pulvis Da tales doses N 3. Signa: По 1 порошку 3 рази на день Підпис та особиста печатка лікаря Печатка ЛПЗ Рецепт дійсний протягом 10 днів Зворотний бік рецепту Видав: Codeini phosphatis 0,06 Дата Підпис Получив : Codeini phosphatis 0,06 Дата Підпис	Перевірка доз і норми відпуску норма відпуску кодеїну фосфату 0,2 на 1 рецепт, за прописом 0,06 ТРД 0,01 МТРД 0,1 ТДД 0,01 × 3 = 0,03 МТДД 0,3 Дози і норма відпуску не завищені ППК (зворотній бік) Кодеїну фосфату 0,01 × 6 = 0,06 Натрію гідрокарбонату 0,2 × 6 = 1,2 Камфори 0,05 × 6 = 0,3 Етанолу для подрібнення 1,0 - 10 крап 0,3 - х X = 3 крап Маса 1 порошку 0,01 + 0,2 + 0,05 = 0,26 ППК (лицевий бік) Natrii hydrocarbonatis 1,2 Codeini phosphatis 0,06 Camphorae 0,3 0,26 № 6 Виготовив (підпис) Перевірів (підпис) Відпустив (підпис)
Характеристика лікарського засобу. <u>Складний дозований порошок для орального застосування, виписаний розподільним способом, до складу якого входить психотропна сильнодіюча речовина кодеїну фосфат, яка знаходиться на предметно-кількісному обліку, отримують за вимогою</u> Фізико-хімічні властивості лікарських речовин <u>Натрію гідрокарбонат – кристалічний порошок білого кольору, розчинний у воді, практично нерозчинний у 96 % етанолі.</u> <u>Камфора – крихка кристалічна маса, дуже леткий при кімнатній температурі, малорозчинний у воді, легкорозчинний у спирті</u> Технологія. У ступці фармацевт розтирає відважений на ВР-5 (або електронних вагах) 1,2 натрію гідрокарбонату, подрібнює, вибирає на капсулу і залишає близько 0,06 г (кількість рівну кодеїну фосфату). Дотримуючись правил роботи з отруйними, психотропними лікарськими речовинами, в присутності відповідальної особи відважує за вимогою 0,06 кодеїну фосфату (на окремих ручних односторонніх вагах, які зберігаються в шафі з отруйними речовинами). Поміщає в ступку, змішує та додає залишок натрію гідрокарбонату, перемішує до однорідності і суміш вибирає на капсулу. На ВР-1 або	

Навчальне видання

Вишне夫ська Л.І.

Половко Н.П.

Зубченко Т.М.

Ковальова Т.М.

РОБОЧИЙ ЗОШИТ ІЗ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ З АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

**Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти
спеціальності «Фармація»**